

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Győssy István főszerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.). Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. helyeg-díj fizetendő.

Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. **Budapestben:** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (János), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; **Bécsben:** Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik, Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse; **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Előfizetési felhívás.

F. évi október hó 1-ével lapunkra új (okt. 1-től decz. 31-éig terjedő) előfizetést nyitunk. Lapunk az eddigi irányban haladva, továbbra is első sorban Erdély keleti végvidékeinek érdekeit fogja képviselni és előmozdítani. E mellett azonban tájékoztatni fogjuk t. olvasóinkat úgy a hazai, mint a külföldi politika legfontosabb kérdései felől; hozni fogjuk továbbra is a helyi érdekű és a nagyvilági legújabb híreket; közgazdasági rovatunkban kizárólag városunk és vidékünk gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyaival foglalkozunk; végül kiváló gondot fordítunk tárczáinkra, melybe csakis irodalmi színvonalon álló, érdekes és szórakoztató közleményeket veszünk fel.

Ajánljuk lapunkat a t. olvasóközönség szíves figyelmébe és hazafias pártfogásába és kérjük az előfizetésnek idején való megújítását, nehogy a lap szétküldésében késedelem álljon be.

Együttal kérjük azon t. előfizetőinket, kik a múlt negyedévre az előfizetési díjjal még hátralékban vannak, szíveskedjenek azt lapunk kiadóhivatalába mielőbb beküldeni.

Hazafias tisztelettel

Brassó, 1890. szeptember havában.

A „Brassó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A vasminister.

Németországnak volt egy „vascancellárja”, kit e néven ismert az egész világ, mert vas volt az akarata, vas az erélye, kitartása. E vascancellár szeme előtt csak egy cél lebegett: hatalmassá, nagygyá tenni hazáját, hogy ne fogjon rajta fiainak pártos visszavonása, ne ingassa meg a külveszély s ne morzsolja szét még az idő mindent megőrlő szűfoga sem. — Célját elérte. Megteremtette a német egységet, mely dacolni kész minden ellenséggel, minden idők viharával.

A mi hazánknak is támadt ilyen vas-

embere, ki nemes ambíciótól s honszerelmétől sarkallva, szint'oly nagy eszmére törekszik, ki egy lelkében megfogamzott ihlett eszme megvalósításán tehetsége teljével, alkotó ereje legjavával és igazi vasakarattal fáradozik. A két ember célja azonos, csak a keret más, idő és eszközök különböznek.

Mikor Baross Gábor kereskedelmünk ministere lett, hazánk politikai s nemzeti gazdasági állapota nagyon színtelen, mondhatnók köznapias képet viselt; a nagy tettek, nagy alkotások föltétele tehát korántsem volt meg. Baross Gábor megmutatta, hogy „nagy idők” nélkül is lehet nagyot cselekedni, hogy nem kell a levegőben a lelkesültség bizonyos contagiumának vibrálnia, mely hangulatot kelt, magával ragad s herost gyúr a legköznapiasabb lélekből is. Ő megmutatta, hogy a nyugodt idők egyhangu folyása is alkalmas nagy alkotásokra, sőt még inkább, mert mint az eredmény mutatja, ez alkotás szerény köntösben jelenik meg bár, mélyrehatóbb a viharos lelkesedés röpké tényeinél.

Kereskedelmünk ministere megérté korát s belátta, hogy egy nemzet boldogságának előfeltétele a vagyonosság, mert ez szolgáltat eszközt a boldogság egyéb kellékeinek megteremtésére, ettől függ egy nemzet morális és intellektuális fejlődése. Ez okból felhasznál minden eszközt, mely a vagyonosság fokozására vezet, s ott ragadja meg a dolgot, hol legnagyobb a hátramaradottság: az ipar és kereskedelem fejlesztésénél.

Mindenre kiterjedő gondosságának tanulejével lépten-nyomon találkozunk, ha csak helybeli kereskedelmi- és iparkamaránk jelentéseit és közleményeit lapozgatjuk; nincs oly aprólékosnak látszó ügy, mely figyelmét meg ne ragadná, nincs oly nehézség, melyet eloszlalni nem tudna s nemcsak útmutatással szolgál, de a kivitel módját s eszközeit is rögtön megadja.

Am ezek csak morzsák egy nagy cél szolgálatában, noha pontosan beleillenek amaz óriási gépezetbe, melyet lelke igazgat. A nagy

mű jelentős rugóit, eszméjének vezérelveit másban kell keresnünk.

Összes alkotásaiból egy eszme sugárzik elő, az t. i. hogy iparunk és kereskedelmünk felvirulásának legelső kelléke: a személy- és áruforgalom olcsósága. Behozza tehát a zónarendszert, mely nemcsak milliókkal gyarapítja az állam jövedelmét, hanem módot nyújt a kereskedőnek, hogy áruja beszerzési forrásait maga keresse föl s a kínálat anyagából a legmegfelelőbbet szemelje ki; lehetővé teszi, hogy az iparos, szakmája góczpontjain megfordulhasson s ott az újabb vívmányok felől személyes meggyőződést szerezve, tapasztalatait idehaza gyümölcsözően befektesse; útát nyit a külföld turistáinak, kik azóta se regesen özönlenek hazánk természeti bájokban gazdag vidékeire s bőven leróvják a hála adóját; végül — a mi talán mindannál is fontosabb — az olcsó utazhatóság által népünk művelődésének s a honismeretnek tár ajtót, a mennyiben közreműködik abban, hogy az intellektuális gyúponctoktól távol eső vidékek népe, könnyű és kellemes módon kibővíthesse localis, szűk látókörét.

Az első lépés meg volt téve s fényes diadal járt nyomában; ezt mihamar követi a második, melynek horderejét ma még megközelítőleg sem ítéltük meg. Arról van szó, hogy az áruforgalom is zónarendszert kapjon. Ismerve ministerünk vasakarátát, nem kételkedünk benne, hogy csak napok választanak el bennünket a terv megtestesülésétől s ha csakugyan megvalósul, úgy iparunk és kereskedelmünk, sőt mezőgazdaságunk is egy csapással aranykorszaka küszöbén terem. Főlöszlegesen tartjuk az ebből reánk háramló előnyök fejtegetését, csupán azt hangsúlyozzuk, hogy a termelés terétől, avagy a termények forgatásától távol álló lakosságnak is nagy hasznára leend az új rendszer, mert összes élelmi- és iparcikkeink megolcsóbbodását fogja maga után vonni.

S hogy a nagy mű az alkotó művész utolsó kezevonását se nélkülözze, kereskedelmi

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A dimboviezai rhapsod cigány dalai. *)

Herrmann Antaltól.

VII. A vigasztalók.

(Czigány dal.)

Álmodja a tűz közelében,
Hogy jó melegen van a szíve;
S ha ímedezik s ha felébred,
Hidegül a szíve s nagyon fél.
Ládd, elvonulának a fecskék!

Meghalt az apám; kucsmája enyém,
Bőr öve enyém és kései is.
Ha szenderedem s álomba vagyok,
Hüvelyből a kés mindnyája kikél
S szétjár a mezőn.
Ki tudja, hová jár mind az a kés?
Ha hajnalodik, zörg ablakomon,
Én megnyitom és a kés hazatér.
Hol voltakot? ily kérdést teszek én,
S viszonzanak ők: Szívekbe valánk.
Bántotta amazt nehéz szerelem,
Tőlünk megüdült.
Fáradt vala ez, nyugalmat adánk.

Kedves minekünk az emberi szív

És szívben a vér!

Megiszszuk, a hogy a rög az esőt,

S vigan kopogunk rá ablakodon:

Ereszsz be, a kés megtette művét!

Ingujjal a vért rólunk letöröld,

— Piros-feketén hímezve az újj —

Ujjad lemosod folyó vízben,

S hüvelybe velünk s az övbe megint!

Álmodja a tűz közelében,
Hogy jó melegen van a szíve;
S ha ímedezik s ha felébred,
Hidegtől a szíve nagyon fél.
Ládd, elvonulának a fecskék!

VIII. A két kés.

(Czigány dal.)

Fehér az ákácza virága,

Nyakam lánczának kék a gyöngye.

A kobzár hangja zeng az éjben.

Bátyámnak volt két fényes kése,
A falon csillogtak keresztben.
Én soh'se tudtam, a bátyámnak
Miért oly kedvesek e kések.
A nap ha a hűvös folyóba
Leszáll, piros lesz a róna.

Ha kedvesem szeretne, mindig
Az ő szerelmét énekelném,
S neki sok finom inget fonnék.
Ha a kamrában nagy sötét van,
A késeket hallom beszélni.
Az egyik mond: a nőt leszúrtam.
A másik: megölém a férjet.
Az szól: oly lanyha volt a vére,
Miként tojás, madárszárny fődte.
Ez szól: olyan piros volt vére,
Mint a piros bor a pohárban.

A ki a házba akar jutni,
A folyón kell gázolni áltál;
A ház nem tudta, hogy mi jövünk
Megölni férjet s feleségét.
Az asszony fején fehér fátyol
És fehér karján karperecz volt;
Hallgatta, a folyó hogy folyt le,
S lefolyt vele utolsó napja.

— Azóta éjjel visszajárnak
A férjnek s feleségnek lelke
S átkoznak minket.
Mondják: mit csillogtok ti kések,
S mit tettetek a mi vérünkkel?
S így felelünk mi a lelkeknek:
A víz lemosta és tovább folyt.

*) Lásd a „Brassó” idei 75-ik számát.

ministerünk a tömegárak forgalmát is egészséges, okszerű mederbe törekszik terelni. Könnyen belátható, hogy a forgalom szárazföldi eszközei soha sem lehetnek oly jutányosak, mint a víziek; de mindenki tudja, hogy folyóink, hazánk természetes közlekedési eszközei, mily sok akadályt gördítenek a forgalom útjába. Hajózásunk legnagyobb akadály — tudvalevőleg — a Vaskapu, mely eddig lehetetlenné tette, hogy a hazánkat keresztül-szelő vízi út a kereskedelem érdekeit oly mérvben szolgálja, mint azt e nélkül tehetné. Az a szűk bércehasadék, melynek meredek csapású falai között majd gyöngyöző habot vet a sodró ár fodra, majd ismét zúgó morajjal törrik meg a folyam medréből kiemelkedő szirttömbökön, hajózásunkra nézve a világ végét jelenté; a nyugat és kelet forgalmának, vaskapunál mérevedb választófala volt a Vaskapu. E fal alapjában megrendült; Baross Gábor megnyomta a villamos rúgót, melynek erejétől megroppant az ezredéves szirt s dübörögve hullott az örvény mélyébe. Évezredek vihara nyomtalanul stívült el fölötté s ki tudja meddig hordja még fenn tar fejét, ha a vasminister hadat nem üzen neki hajózásunk érdekében. Nemsokára szabad az út s a Vaskapu mélyén, lágyan simuló hullámok emelik a hajók terhét. Akkor lesz a Duna azzá, a mi rendeltetése: a kelet és nyugat forgalmának természetes és olcsó közvetítője. Megnyílik előttünk a kelet, melynek nyers termékeit olcsón és kényelmesen vonzhatjuk magunkhoz s mely viszont iparcikkeinknek legelőnyösebb piacsa.

Mérhetlen jótétemény az, mely a Vaskapu megnyíltával az országra háramlik, már csak azért is, mert ez által a nyugat és kelet népei között elevenebb összeköttetés létesül, hazánk lesz e forgalom természetszerű közvetítője s első nyertese. — A Vaskapu felszabadulásával karöltve, a Duna felső vidékein is folyamatosan van a szabályozás, mely — magyar mérnökük terve szerint — általános elismerésre talál s ha majdan be lesz fejezve a nagy mű, a Duna, mint a közép-európai forgalom elevenen liktető ere, Baross minister tetterejét dicsőítendi.

Ily sikeres alkotásokról csak a legmelegebb elismerés hangján emlékezhettünk meg s épen ezek bátorítanak arra, hogy a minister lelkére kössünk egy ügyet, mely százezrek hő óhaja s melynek megoldását egyedül tőle várjuk. A Tisza szabályozását érijük. Évek óta javítgatják, toldozgatják szeszélyes Tiszánk partjait, évenként reáköltének 1—2 millió forintot s e munka meddő marad, mert egységes terv s egyöntetű, céltudatos vezetés nélkül eszközöltetik. A mit az egyik vidék a saját érdekében létrehoz, kárára válik a másoknak

s viszont és mindaddig elfecsérlett áldozat, míg az összes munkálatok egy erélyes, avatott kézben nem összpontosulnak. Nagy czélokot kicsinyes eszközökkel nem lehet elérni; a Tisza szabályozása óriási áldozatokat igényel, de kereskedelmi ministerünket hivatottnak tartjuk arra, hogy a szükséges eszközöket előteremtse s a megoldás módját megtalálja. Bármily nagy legyen is a megkívántató összeg, az úgy sem áldozat, hanem csak befektetés, mely az ármentesített terület közgazdasági felvirágzásában busás kamatra talál.

Kereskedelmi ministerünk már eddigi alkotásaival is teljes mértékben kivívta nemzete háláját; melegen óhajtjuk, hogy az elismerés koszorújába belefonhassuk a hálás érzelem ama gyöngéd virágát is, melyet a Tisza szabályozása fakasztana a szívekben.

My.

Külföld.

A külföld közelmúlt eseményei között két államférfi nyilatkozata ragadja meg figyelmünket; az egyik a francia külügyministeré, a másik az olasz ministerelnöké.

Crispi a „Figaro” egyik szerkesztőjével folytatott beszélgetésében ujjal megerősítette a hármasszövetség békés, védelmi jellegét s egyuttal azon reményének adott kifejezést, hogy a Franciaországgal fenforgó félreértések el fognak hátrálni. Az olasz ministerelnök államférfiúi éleslátását bizonyítja ama kijelentése, hogy „a nemzetiségi kérdés szűnőben van és helyt adott a socialis kérdésnek, mely nemsokára uralkodni fog az egész világon.” Crispi nem hisz a háborúban; Franciaországot igen erősnek tartja, de nem hiszi, hogy a békét megzavarja. Crispi nyilatkozatairól a „Temps” tegnapi száma azt jegyzi meg, hogy Franciaországnak nehéz lesz a békéltető formulákat szó szerint venni, ha Olaszország megújítja a hármasszövetséget.

Ribot francia külügyminister választói előtt tartott beszédében kijelentette, hogy Franciaország ugyan tudatában van erejének, mindazonáltal békeszerető marad, mit a st-omeri erődtvények lebontásával is igazol. Azt is megczáfolják, hogy az orosz szövetséget ajánlottak volna Franciaországnak.

Szerbiában a napokban lefolyt skupstinai választások a radikális párt fényes diadalával végződtek; a párt 134 mandátum közül 113-at nyert, míg a liberálisok 17, a haladó pártiak pedig csak 2 mandátumhoz jutottak.

Pétervári táviratok jelentik, hogy az orosz közvélemény eleinte azon téves hiedelemben volt, hogy II. Vilmos császár a rohnstocki találkozón törekedni fog a bolgár kérdésben Ausztria-Magyarország és Oroszország közt közeledést létesíteni. Most már belátták, hogy az lehetetlenség és a rohnstocki találkeztást Oroszországra nézve teljesen eredménytelennek tekintik.

Németországban tegnap telt le a kivételes

socialista-törvény érvénye s a német közvélemény egy része aggodalommal néz e nap elé, melynek következményeiről senkinek sincs tiszta fogalma. A Bismarck által teremtett oszromállapot nem akadályozta meg a socialismus terjedését; számuk ma sokkal nagyobb s tanaik és vezérek ma sokkal nagyobb befolyást gyakorolnak a munkásosztályra és a kisiparosokra, mint a kivételes törvény életbeléptetése előtt. Igaz, hogy a socialisták táborában azóta bizonyos iskolán ment keresztül s a mérsékeltek — kik eddig a német socialisták élén állanak — roppant erővel dolgoznak azon, hogy híveik nyugodtan viseljék magukat, de van ott azért egy egész csomó radicalis munkásvezető és intransigens socialista lap, melyek a mérsékeltől sem követeléseikben, sem eszközeikben semmit sem akarnak tudni s így félt, hogy az uj aera, mely a munkásokat a rendes törvények alá helyezi, nagy bajok szülője lehet.

Román lapszemle.

„Nem kell ehhez magyarázat.” — Mihez? Mindjárt megmondjuk. Teleky Sándor gróf levelet intézett a „Budapesti Hirlap” szerkesztőjéhez, melyben röviden, de drasztikus szavakkal megokolta, hogy miért nem válaszol Axente Severu röpiratára. Erre jegyzi meg a „Gazeta”, hogy nem kell ehhez magyarázat. — Helyesen! Ha a „Gaz.” eddig is oly hangon beszélt volna, mint a hogy ezt sajtópere után teszi, nem lett volna neki soha sajtópere, sem olyan, a melyben fölmentik, sem olyan, a melyben elítélik. Tehát rajta is betelik, hogy: „kárán tanul” — nemcsak a magyar, hanem a román szerkesztő is.

Keserves e tanpénz, azt elhisszük, de ki kereste? ki ment mindig tovább tíz lépéssel a circumspectus száz lapok szerkesztőinél? Mindig reánk kiabált, hogy ilyen meg amolyan túlzók vagyunk mi magyarok s ő adja meg árát túlzásainak. Nem tagadjuk, sokszor gondolkoztunk mi, miután a „Gazetát”, „Tribunát” naponta átolvastuk, hogy van-e valami igazuk abban, hogy őket üldöznék a magyar kormány, a magyar igazságszolgáltatás, közigazgatás, csak azért, mert ők románok. Mi nem adhattunk hitelt szavaiknak, jajgatásainak, mert az élet minket épen az ellenkezőre tanított. Meg voltunk a fölül győződve, hogy előbbutóbb eszközre térnek, vagy téríttetnek.

A „Gazetát”-nak ma is minden száma hoz a vidékről egy-egy örvendetes tudósítást. Itt egy román iskolát építettek s szenteltek fel, ott egy gör. kel., amott egy gör. kath. templomot. Itt újabb román pénzintézetet alapítottak, amott dalkört állítottak. Szóval látjuk, hogy minden téren gyarapodnak, haladnak. Ha ez így van, pedig tény, mert mi ezt a „Gazetát”-ból, „Tribunát”-ból tudjuk hol van az a világra szóló üldözés, melylyel rémítették olvasóikat? Az írkászok fejében, de nem a magyarok országában.

Ime ebbe az általuk rossz hírbe hozott Magyarországra jött Alexandri közelebb elhunyt jeles romániai költő özvegye, hogy megtekintse néhai Saguna sírmlékét s ahhoz hasonlót készíttessen Olaszországban boldogult férjének! Amott Aradmegyében négy román egyszerre 1400 hold fekvő birtokot vett a magyar kincstártól — bizonyágául annak, hogy mennyire üldözik Magyarországon a románokat.

Nem hozunk fel több példát, még csak a sz. ben, balázsfalvi és aradi román leányiskolákat említjük meg, melyek mind napjainkban létesítették a Gazetták által annyit szidott magyar kormány alatt.

Van azonban nekik is igazuk s ezt készségesen aláírjuk. Mikor a domnu redactor uraknak szűk kezd lenni ez a nagy Magyarország s kedvük kerekedik ezt egy-egy dühös vezércikkkel szétrobbantani s ennek darabjaiból Daco-Romániát tervezni: akkor azután a magyar is rándít egyet vállán s ezt mondja a tüzesfejű redactoroknak: elég!

Hát keressenek vigaszt abban a tudatban, hogy Romániában pusztasággal szokták a batasok, tehát nem is esküdtszékek, észretéríteni az anti-unionista moldovánokat. Nui glumă!

Czenkalji.

Ünnepi beszéd.

(Mondotta Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő a türkösi új állami elemi iskola felavatásán 1890. szept. 21-én.)

(Folytatás.)

Ha valaki tudta, ők bizonyára a legjobban tudták, hogy valamint az emberi testnek, úgy az emberi léleknek is két szeme van, u. m. a hit és a tudomány; hogy lelkünknek e két szemét gondosan kell óvni, ápolni a templomban és az iskolában, de nem úgy, hogy hitünk szemével a templomban, tudományunk szemével az iskolában tanuljunk látni, hanem

Mit tettetek a mi vérünkkel?
Kérlek a lelkek.
Hát a napon megszártottuk,
S a nap még fénylik.
S mondják a lelkek:
Mit tettetek a mi vérünkkel?
Megittuk s csillogóbbak lettünk.

Fehér az ákácza virága,
Nyakam láncának kék a gyöngye.
A kobzár hangja zeng az éjben.

IX. A kés éneke.

(Czigány dal.)

Övembe' tánczol késem,
Ha tánczot járok,
De ha megyek bort inni,
A késem bús lesz;
Mert szomjazik a kés is:
Szeret vért inni.

Uram, adj innom, — így szól,
Mert ha piros foltom nincs,
Szégyellené a napfény,
Hogy bennem tükröződjék.
Meleg italt adj nekem,
Nyitott sebekből buzgót,
Hogy én is részegedjem.
Csókod édesb a lánynak,
Ha szomjamat oltottad,

S vígabb leszek övedben,
Mikor te tánczolsz. —
Ha késemre hallgatnék,
Elmennék, rózsám, éjjel
Hozzad és megkeresném
Inged alatt a helyet,
Hol szíved ver s késemnek
Adnám véred melegjét;
Mert megtagadtad csókod,
A mely után szomjaztam,
Miként vért szomjaz késem.
Vigadni fog a napfény,
Ha látja ifjú véred,
S véred' majd megszártja
Az én könyümmel együtt;
S véred s könyüm vegyülnek,
Mint két folyónak árja.
S véred nem lesz oly forró,
Mint könnyem,
S csodálkozni fog véred,
Mily hő az.

Övembe' tánczol késem,
Ha tánczot járok,
De ha megyek bort inni,
A késem bús lesz;
Mert szomjazik a kés is:
Szeret vért inni.

(Vége köve tkezik.)

kölesönösen. A templom nem nélkülözheti a hit mellett a tudományt, de megfordítva az iskola sem nélkülözheti a tudomány mellett a hitet.

A ki nem így fogja fel a templom és az iskola magasztos feladatát, az eltévesztett e hivatását úgy a templom, valamint az iskola kathedrájában. Helyesen jegyezte meg azért egy protestáns lelkész azt, hogy a tudomány hit nélkül tolvajlámpás, a melylyel az éj sötétségében embertársaink megrövidítésére dolgozunk s megfordítva a hit is tudomány nélkül oda vezet, mit Jézus jóslott volt tanítványainak: „Eljő az idő, midőn azok, a kik titeket megölnek, azt hiszik, hogy istenes dolgot cselekedtek.”

Legyen azért ez az új állami elemi iskola máttól fogva évszázadokon át az egymást itt felváltó ifjú nemzedékek számára olyan intézmény, melyben a tanítók az emberi lélek két szemét u. m. a hitet és a tudományt egyformán műveljék. Tanítsák az ártatlan gyermekeket arra, hogy hitök szemével lássák és ismerjék meg Istent, a világ-egyetem teremtő és fenntartó központi szellemét; nem csupán egy nemzet, hanem minden nemzetek szerető édes atyját, hogy lássák meg az emberi léleknek halhatatlan rendeltetését és az örök élet viruló szépségét.

Másfelől a lélek tudomány-szemével lássák meg és tanuljanak meg itt a közhasznú ismeretekből annyit, a mennyire a népek versenyében, a létért való küzdelemben mulhatatlanul szükségük van. Így aztán a hit és a tudomány, a templom és iskola egymást kiegészítve, egymással kezét fogva vezetendik az itt egymást felváltó ifjú nemzedékeket az emberiség rendeltetésének legfőbb ezéjja: a földi és sírontúli boldogság felé.

Az állami iskola a mellett, hogy a hitnek, a vallásnak legtávolabbról sem ellensége, sőt hű testvére, még egy más magasztos célt is tűzött maga elé, t. i.: a különböző hitű és felekezeti szülék gyermekeinek testvéresítését a legnagyobb érényben, a közös szeretetben. Itt telik be rajtuk a Megváltó figyelmeztetése: „Arról ismernek meg titeket, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretitek.”

Az állami iskola nem egy felekezet, nem egy nemzetiség, hanem a haza hű polgárai összes gyermekei számára van építve. Nyitva állanak ennek tantermei az egységes és oszthatatlan magyar politikai nemzet minden gyermeke számára. A felekezeti iskoláknak is megvan a magok különleges feladatuk, de épen azért, mert e feladat különleges, mert a haza polgárait felekezeti és nemzetiségi türelmetlenségnek és torzsalkodásnak nem egyszer lesznek melegágyai, nem teljesíthetik azt a magasztos missiót: a különböző felekezeti és nemzetiségű egységes haza polgárainak testvéresítését.

(Folytatása következik.)

Brassó vármegye tűzrendészeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

44. §. Azon község előljáróságának, melyben az égés támadt, feladata, a nélkül, hogy az oltási miveletekbe beavatkoznék, a rendőrségi személyzettel és a rendelkezésre álló védtűzoltók segítségével az égés helyéről a tétlen nézőket eltávolítani, illetve a vész helyét elzárva tartani. Gondoskodnia kell továbbá, hogy a fecskendők kezelésére és a szükséges vízmennyiség megszerzésére a kellő munkaerők a tűzoltóságnak rendelkezésére álljanak; helyiségeket jelöl ki, hová a megmentett tárgyak elhelyezendők, azokat őrizet alá helyezi s végül szükség esetén köteles a tűzoltók ételmezése felől gondoskodni.

45. §. Tétlen nézők, kik a hatóság felhívására a fecskendőknel, vagy a vízszórásnál segédkezni nem akarnak, vagy azon felhívásnak, hogy az égés helyszínéről távozzanak, nem engedelmessékednek: a kihágásokról szóló törvény 141. és 142. §§-ai szerint büntetendők.

46. §. A községen kívül, de így 10 kilométernyi kerületen belül bekövetkezett tűzesetnél segélynyújtás végett egy fecskendő, a szükséges kezelési legénység- és szükséges felszerelési tárgyakkal kirendelendő.

Ily kirendelt fecskendőn, a kocsison kívül még a tűzoltóságnak egy vezetője (tisztje) továbbítandó, ezen kívül legfeljebb két tűzoltó továbbítható.

A tűzoltók száma 12-nél nagyobb nem lehet. Nagyobb tűzvész esetén a tűzoltók nagyobb számának kirendelése, valamint általában a segélynyújtás, iránt a 10 kilométernyi távolság esetén a parancsnokság rendelkezik.

47. §. A magántulajdonba való beavatkozás tűzoltási célokra csak indokolt szükség esetén és csak a vezénylő parancsnok rendeletére és az előljáró illetőleg helyettesével egyetértőleg történhetik; a ház- vagy háztető elbontása pedig csak végszükségben s a községi előljáróság beleegyezésével eszközölhető.

48. §. Az oltás befejezése után a tűzoltó parancsnok a tűzhely feltakarítását rendeli el és szükség esetén egy őrséget rendel oda, mely esetben az előljáró a tűzoltó-parancsnok felhívására a szükséges munkaerőknek a szomszédos tűzbiztosi járásokból való kirendeléséről tartozik gondoskodni.

49. §. A tűzvész elfojtása után tartozik a községi előljáróság, vagy a hol rendőrség jelen volt, a rendőri hivatalnak a jelenvolt tűzoltósági parancsnokkal — a szükséges tanúk és szakértők közbejöttével azonnal vizsgálatot indítani a tűztámadás oka, valamint az iránt is, vajjon nem követtezt el oly cselekmény vagy mulasztás, mely a törvénybe ütközik? és kit terhel ez? végre: vajjon a tűzoltási és mentő intézkedések a feladatnak megfeleltek-e?

Ha valamely személy ellen valamely, a büntető törvénykönyv értelmében fenytendő cselekmény, vagy mulasztás elkövetése iránt alapos gyanu támad, az illetékes bíróságnak azonnal bejelentendő.

(Vége következik.)

N A P I H I R E K.

Személyi hir. Ürmösi Maurer Mihály cs. és kir. kamarás, főispán, a mai gyorsvonattal Budapestre haza érkezett.

Eljegyzések. Simay Jenő divatárú-kereskedő eljegyezte Günther Lujza kisasszonyt — és Lemény Gyula tartal. hadnagy Venus Gabriella kisasszonyt.

Tanítói változások a brassói áll. polgári leányiskolánál. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úr a brassói állami polgári leányiskolánál régen érzett hiányt pótolván, Cholnoky Károly rózsahegy-i róm.-kath. középiskolai rajztanárt a brassói áll. polg. leányiskolához rendes tanítónak nevezte ki és egyuttal Killyéni Endre brassói áll. polg. leányiskolai tanítót a fumei áll. polg. fiúiskolához rendes tanítónak áthelyezte, kiből a nevezett áll. iskola derék tanítót fog nyerni.

Társadalmunk egyik előkelő tagja a következő commentárt fűzi Killyéni Endre áthelyezéséhez: „Killyéni Endrét állami polgári leányiskolánkról áthelyezték a fumei állami polgári iskolához. E meglepő hírt tegnap városunk minden körében megdöbbenéssel beszélték és megbeszélték. Se megdöbbenés jogosult, mert brassói magyar társadalmunknak kevés egyénisége van — ha van — ki abban oly közkedveltségnek örvendene, mint az, kit most elvesztünk; kevés embere van brassói magyar társadalmunknak, ki e társadalom érdekében annyit fáradozott volna, mint ő. A brassói magyar dalárdát ő tette azzá, a mi — s félünk tőle, hogy hatyúdala lesz a búcsúdál, melylyel elnökétől megválí. A tekintélyt, melynek a brassói állami tanítói kar az itteni társadalom minden rétegében örvend, nagyrészt Killyéni egyénisége szerezte annak, vagy legalább is tetemesen emelte s ezért nagyon is jogosult eltávóztatása fölötti fájdalomunk; de legfajósabb az, hogy az iskolában is kitűnő tanító elhelyeztetését épen fentebbi érdemeivel hozza összeköttetésbe a közvélemény s így félős, hogy társadalmi életünkre s annak alig létesült belbékéjére ez eset új veszedelemmé fejlődik.”

Meghívás a brassói kereskedelmi és iparkamara 1890. évi október hó 7-én kedden, esetleg folytatólagosan 8-án szerdán délután 4 órakor tartandó rendes ülésére (Kapu-utca 65. házszám I. emelet.)

Rendőri hírek. (Öngyilkosság.) Vasárnap m. hó 28-án a Vár-utczában 80. h. sz. alatt lakó kalapos, Dietrich József, lakásán felakasztva taláztatott. A megejtett vizsgálat nyomán kiderült, hogy nevezett önmaga öltöztette ki életét. Zilált anyagi viszonyok voltak valószínűleg tettének okai; az öngyilkos különben iszákosságban is szenvedett. — (Lopás.) Tegnap délelőtt egy bolgárszegi kovács, Nisztor Dumitru nejét gyanú körülmények között olvasztáshoz elkészített rézdarabok eladásán érték. Kiderült, miszerint a Schiel és Ganzert helybeli vasöntő czégnél szolgálatban álló Nisztor Dumitru lopta el a nevezett gyárból. — (Talált tárgyak.) Tegnap délelőtt a magyar evang. templom előtt a Bolonyában egy kis pénzösszeget tartalmazó pénztárca taláztatott, mely a városkapitányságnál átvethető. Továbbá m. hó 28-án a brassó-keresztényfalvi országoton egy kocsi-lámpa taláztatott, mely szintén a városkapitányságnál van letéve.

Ujabb adakozás a esángó-szoborra. Neumärker Gyula türkösi áll. el. isk. tanító 1 frt, Bácsfalu község 5 frt. Összesen 6 frt. E lapok számában ki volt

mutatva 206 frt 61 kr; az adakozások főösszege 212 frt 61 kr. Az adakozóknak szíves köszönetét nyilvánítja: Koós Ferencz, kir. tan. tanfelügyelő.

Viszontagság „exkurzió”. Azon „exkurzió”, minek az avatatlanok a határreambulációt tekinteni szeretik, korántsem jár csupa kellemetességekkel. Szolgáljon némi tájékoztulás ezen Sepsi-Szt.-Györgyről vett értesülésünk. Az első bizottság, mely annak idején, hónapokkal ezelőtt a triplex confiniumnál, vulgo: triplex confusional vette kezdetét, szeptember hó 23-án hosszú és fáradtságos utazás után Braza községbe érkezett. Onnan Fogarasba kellett lejönni a bizottságnak, mert a hó és jég miatt a Nego felé előrehatolni lehetetlenség. Ez a kellemetes körülmény nem következett volna be, ha például másfél hónappal előbb kezdik meg a határjárást s nem oly későre, hogy ott üsse a hó és fagy a havasok gerincein a határjárókat.

A bizottság szeptember 22-én éjjel a Vurfu Illerescun szabad ég alatt töltötte az éjt. Hogy minő éjjeli nyugalom eshetett ott, elképzelhető, ha megemlíjük, hogy aznap délelben, mikor a mérséklet a legmagasabb fokot érte el, 4° R-t mutatott a hőmérő. Hogy a szeptemberi havasi fagy meg nem vette az embereket, azt csakis a határvonalból kivágott, tekintélyes méretű fatörzsekkel és kellő mennyiségű fűtőanyagból rakott tüzeknek lehet köszönni, melyek a pástortüzek szokásos jellegét meghaladóan, a „reambulációanal” dimenziók felé közeledtek s mégis csak féltoldali sütkörezést voltak képesek eredményezni; akár a lokomotív-fűtő állapota télvíz idején, mikor féltoldalon verőmalacz-képen sül, hátul pedig majd megveszi az Isten hidege.

De még hagyján a fagyos-tüzes kínszenvedés, a mi az embert gyötörte; azonkívül egy farkas szimatját vette a lovaknak s az éhes csorda merész bátorsággal támadta meg a legelésző lovakat. Lehetett vagy 8—10 darab bestia, melyek megtámadták a mokány paripákat. Az üvöltés és nyelés leírhatatlan zavarára a csobánok, lovász-mokányok és a bizottság tagjai egyszerre talpon termettek s riadalmas echoval és lövöldözéssel riasztották vissza az éhes farkascordát. Tizenkét órai gyaloglás és részben lovaglás után ért a bizottság Fogarasba, honnan 25-én reggel indult Porumbák községen keresztül a Nego felé.

A Péczely-díj nyertese. Az akadémia 1891-ben az ezer forintos Péczely-díjat tudvalevőleg valamely, az utóbbi években megjelent regénynek fogja odaadni. Az akadémia bíráló bizottsága, mely áll: Vadnay Károly, Beöthy Zsolt és Berczik Árpád urakból, már ki is szemelte azt a regényt, a melynek a jutalmat oda fogja adni. Ez a regény nem más, mint Jókai Mórnak a „Tengerszemű hölgy-e”, a mely Jókai egyéni visszaemlékezéseinek egy részét is magában foglalván, történeti értékkel bír, a mi, a Péczely-pályázatnak egyik föltételé.

Az egri eset. A „B. C.” Egerből, megbízható oldalról a következő táviratot közli: A városban teljesen nyugodt hangulat uralkodik. Az itt állomásozó ezred tisztikarának lovagias eljárása a sajnálatos kávéházi esetet enyhítette. A tisztikar ugyanis a megsebesített alkapitány szülei és a polgármester előtt sajnálatát fejezte ki a történetek fölött. A lefolyt jelenet apró részleteinek megtudása után az eset más megítélés alá kerül, mint az első napon. Most már kiderült, hogy Horváth alkapitány minden szükség nélkül a legkihívóbban provokálta a tisztet. Della Riva főhadnagyot torkon ragadta, ki ugyan kardot húzott, de azt használni nem tudta. E közben Fischer hadnagy súlyos csapást mért a főhadnagyt támadó Horváthra, a ki erre összerogyott. Hogy azután még a másik két hadnagy a földön elterült és védtelen emberre vagdalt, csakugyan nem találhat mentséget és kétségtelen, hogy azért nem fogják kikerülni a büntetést. A még ezenkívül jelen volt két hadnagy kardot rántott ugyan, de Horváthot nem bántotta.

Horváth sebeiből, egynek kivételével, a varratokat már eltávolították. Láza nincs, de koponya-csontjának sérülése még nagyobb orvosi gondozást igényel. Ama többször felmerült hír, hogy talán a cigányok által húzott Rákóczi-induló hozta volna indulatba a tisztet, minden alapot nélkülöz. Ezt különben lehetetlen is föltételezni olyan ezred tisztjeiről, a mely a napokban a székelyhídi hadgyakorlatokról visszatérve, éppen a Rákóczi-induló hangjai mellett vonult be a városba. Mintán az orvosi látélet oly nehéz sérülést constatált, melynek gyógyítása tovább tart két hétnél, a vizsgálat nem a közigazgatási bizottsághoz, hanem a törvényszékhez tartozik. A polgári és katonai törvényszék vegyes bizottsága meg is kezdte működését.

A lángok pusztítása. A malaczka kerülethez tartozó Almásiban, mint Pozsonyból távirják, tegnapelőtt óriási tűz keletkezett, mely tegnap délutánig kilenczven házat pusztított el és melyet még most sem sikerült elfojtani.

Kik feszítették meg Jézust? Eddig azt hittük, hogy a zsidók cselekedték és pedig vagy 1850 s néhány évvel ezelőtt; de a Bács megye Madaras községében elhelyezett keresztfa mást bizonyít. Ott ugyanis ez olvasható:

A mi Urunk
JÉZUS KRISZTUS

keresztre feszítettett Madaras község költségén,
1889. márczius 29-én.

Csodálatos, hogy erről a nagy eseményről a reporterek nem értesítették annak idején a hirlapokat!

Bismarck legnagyobb ellensége. Hogy most kicso, azt nem kutatjuk, de még pár nap előtt Püschel Gyula grünbergi tanító volt, ki most már ott van, hol nincs többé ellenségeskedés. Az öreg úr már 1862-ben intézett levelet I. Vilmoshoz, kit felhívott, hogy bocsássa el Bismarckot. Reá kényszerítette leányát, hogy személyesen adja át a levelet az uralkodónak, a mit a kisasszony meg is cselekedett. Püschel különben előszeretettel levelezett I. Vilmossal, ha nem is kapott választ. Négy évvel ezelőtt kérvényt intézett a birodalmi gyűléshez, hogy a császárt kényszerítsék rá, venné maga mellé a trónörökös uralkodótársul. Hetven éves kort ért el; soha sem dohányzott, soha sem ivott szeszes italt. Egy ízben ezt írta a közoktatásügyi miniszternek: „Kegyelmes uram, sohasem voltam részeg. Elmondhatja-e ezt ön magáról?” Az aggastyán temetésén nagyszámu kíváncsi közönség volt jelen.

Ereklye-leves. A czári családnak a pogaei kolostorban tett látogatása alkalmával Sándor czárt — mint az „Ind. Belge” írja — különös levessel vendégelték meg. A prior, hogy a kolostor rendkívüli vendégét rendkívüli módon vendéglje meg, nem talált jobb módot, mint hogy az 1500 év előtt élt szent Jób egyik lábsontjának egy darabját reszeltet be a czár levesébe. A szent azonban nem igen ízlett a czárnak, a ki már az első kanálnál félrehúzta a száját; midőn pedig megtudta, mily kitüntetésben részesült a prior részéről, a többi ételt meg se kóstolta, nehogy ismét valami szent ereklyére akadjon.

Humor. (Urasan.) Parasztlegény: „Megfogtam kérem, azt az elszállt kanárit.” — Grófnő: „Fogadja ezt a...” — Parasztlegény: „Ej, csak nem fogadok el az ilyen kis szívességért pénzt.” — Grófnő: „Akkor legalább kézzsoritással jutalmazom...” Jean! szorítsa meg e fiatal ember kezét.”

Irodalom.

Madách Imre nejről, arról a szerencsétlen asszonyról, ki tragikus végzetét a téboly éjszakaiában fejezte be, rendkívül érdekes cikksorozatot kezd „A Hét”, legutolsó számában. A tanulmányt, melynek hiteles adatai az elhunyt nagy költő legkövetlenebb környezetéből származnak, Palágyi Menyhért írta meg. Rendelkezésre állott Madách Imrének leánykori levelezése későbbi férjével, továbbá azok a levelek, melyeket 1853-ban férje fogsága alatt részint

ehhez, részint másokhoz írt és a költő anyjának számos levele. Ezeket az adatokat még soha sem dolgozták fel ily részletességgel és a „A Hét” bizonyosan nagy érdemeket szerez e közlemények kiadása által. Az első cikk „A menyasszony levelei” alezimet visel és a lap facsimilben is közöl belőle egyet, úgyszintén Madách Imre gyermekkorából is egyet, melynek szövegét meg nem állhatjuk, hogy ide ne igtassuk. A levélke 1834. decz. 28-káról van keltezve és így hangzik: „Fogadd el ezen könyörgő leveletem, kit Károlyért írok, mivel csak első; a hofmester (nevelő) adot Palinak, Károlynak egy-egy fertály árkus papirost, kire festettek uj esztendőre, de Károly a magáét elrontotta, a Hofmester nem akar adni néki mást, könyörülj meg rajta, agy egy fertál árkus papirost néki. Evel maradok téged szerető — Madách Imréd”.

E becses cikket megelőzőleg két finom jellemzést közöl „A Hét” e száma Apponyi Albertől. Az egyik Mikszáth Kálmán tollából származik, a másikat a lapnak rendes essayistája írta, az, a kit „A Hét” olvasói a Szilágyi Dezső, Ugron, Szapáry-ról adott s sensatiot keltett politikai jellemrajzaiból ismernek.

Ha e két jellemrajznál egyebet nem foglalna is magában ez a szám, akkor is megérdemelné, hogy a közönség a legnagyobb mértékben érdeklődjék iránta. De van ott még egyéb is: Sipulusz-nak egy jóízű humoreszkje, „Az én kutyám”. „A kis szörnyeteg” című, kedvesen megírt novella, Bodnár Zsigmond polémikus cikke Szász Béla, a kolozsvári egyetem rektora ellen. Igen érdekes, pikáns apróságok a hétről, zene, színház stb.

Ajánljuk „A Hét” című lapot t. olvasóink szeretetébe. Művelt emberek írják és művelt embereknek szól. Ez idő szerint érdekesebb, tartalmasabb, előkelőbb hetilapja nincs a magyar időszaki sajtónak és igazán az irodalmat pártolja az, a ki „A Hét”-et pártolja.

Előfizetési ár: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetési pénzek a „A Hét” kiadóhivatalába: Magyar Tudományos Akadémia palotája Budapesten, küldendők.

Uj férfikarok. Beküldetett az „Apollo” kargyűjtemény V. évfolyam első időszakára eső férfikarok vezérkönyvének 18-ik íve és az egyes szólamoknak 33. és 34-ik íve a következő tartalommal: 81. kar. Pacsirta. Férfikar sopran sólóval Mosonyi Mihálytól; 82. kar. Sárga levél... 83. kar. Hej csi-csergő... című népdalok Greizinger Ivántól; 84. kar. Bájós boldogság Thern Károlytól; 85. kar.

Szerelem vándorai Lányi Ernőtől. — Az „Apollo” szerkesztő-kiadója Goll János, Budapest, VI. ker. Lázár-utca 18. sz., a hová mindennemű postai küldemény címzendő. Az „Apollo” előfizetési ára minden egyes évfolyamra, egy vezérkönyv és négy szólamára 2 frt 50 kr.

Közgazdaság.

Műhelyfa-szállítás. A Kassa-oderbergi vasút ügyvivő igazgatósága az 1891. évben szükséges műhelyfa (munkafa és deszkák) szállítása iránt ajánlati tárgyalást tűzött ki. Az ajánlatok f. é. október hó 5-éig a vasúti titkársághoz (Budapesten Mária Valéria-utca 11.) benyújtandók. A hirdetmény a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthező.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonatérkezések.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeálról.

SÜKETEKNEK!

Egy személy, ki egyszerű háziszer által 23 éves süketsegből és fülzúgásból kigyógyult, hajlandó e szerleirását német nyelven megkeresésre bárkinek ingyen megküldeni. Czim: Nicholson J. H., Bécs, IX. Kolin-utca 4. sz. a. (293) 4—52

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. október hó 2-án.

Román papírpénz à 20 frank	8-82	vétel 8-86	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	8-76	„ 8-82	„
Napoleon d'or (aranypénz) . . .	8-83	„ 8-82	„
Török lira	10-10	„ 10-16	„
Arany	5-26	„ 5-30	„
Orosz papírrubel	140.—	„ 142.—	„

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társzerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössi István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.
Kiadó: Alexi könyvnyomdája

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 11115.—1890.

Brassó vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatósága közigazgatási-, árva- és gyámhatósági hivatalainak 1891. évi költségvetési előirányzata, az állandó választmánynak mai napon tartott ülésében hozott határozat folytán,

az 1886. évi XXI. törv.-cikk 17. § a értelmében közszemlére kitétetett és 15 napon át a vármegyei számvevőségél a hivatalos órákban bárki által betekinthező.

Brassó, 1890. szept. 27-én.

(306) 1—1 Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

Sz. 3932.—1890.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye hétfalusi járásfőszolgabirája a Hosszufalu, Csernátfal, Türkös, Bácsfalu, Tatrang, Zajzon és Pürkerecz községekből álló körállatorvosi állomásra ezenel pályázatot hirdet ki. Az állás következő javadalmakkal van összekötve: 500 frt évi fizetés, valamint

a hatóságilag megállapított látogatási és műteti díjak.

A pályázat határideje október hó 20-ika, a kérvények a képesítő okmányokkal felszerelve alólírotthoz annál inkább benyújtandók e határidő alatt, minthogy az elkésztettek figyelembe nem vétetnek.

Hosszufalu, 1890. szeptember 27.

Főszolgabíró helyett:

(305) 2—3 Dr. Tompa István,
szolgabíró.

Newyorki Germania

életbiztosító társaság

alapított 1860-ik évben.

Biztosítási állag 1889 év végén mk. 226,319,585
Tiszta vagyon 63,010,357
Európában elhelyezett tőkék . . . 5,854,622

Kiváló előnyös díjtáblázatok és biztosítási módok. (170) 5—12

**Magyarországi vezérképviselőség
Budapest, VI., Gyárutca 13.**

S Z A B A D A L M A T

uj találmányokra

eszközöl bármily államban, továbbá elvállalja azok fenntartását, védelmét és értékesítését

R É T H Y J Á N O S

nemzetközi mérnöki- és szabadalmi irodája
Budapest, Erzsébet-körut 14.

(215) 4—12

Ugyanott védjegyek belajstromoztatnak.